

INGEZONDEN.

Mijnheer de Redacteur Gérant!

Veroorloof mij, dat ik à propos van een artikel, voorkomende in het nummer van Uw *Tijdschrift* van 6 Februari 1892, eenige woorden tot U of liever tot Uwe lezers richt. Ik bedoel de daarin afgedrukte rede die Dr. JB. VAN GEUNS bij de aanvaarding van het presidium van den Geneeskundigen Kring te Amsterdam gehouden heeft, en waarin hij spreekt over de verhouding van den praktizeerenden Geneesheer tegenover de Levensverzekering-Maatschappijen.

Van alle twistgeschrijf ben ik een oprecht vijand; daarentegen verheug ik mij, wanneer, nadat ik een meening uitgesproken en zoo goed mogelijk geargumenteed heb, een ander van zijn standpunt uit de zaak beredeneert en tot een andere conclusie komt. Op die wijze wordt voor het lezend publiek de zaak, waarvoor ik mij geïnteresseerd heb, van alle zijden toegelicht en ieder kan dan zonder aan den leiband eener eenzijdige argumentatie te loopen zich een zelfstandig oordeel vormen. Als ik dan meen, dat ik de eerste keer al mijn weermiddelen zoo goed ik kan in het veld gebracht heb, respecteer ik de meening van anderen en zwijg, het oordeel aan het lezend publiek zelf overlatend. Werkelijk! niets is mij verder dan gelijkhebberij. Dat zou ik ook nu gedaan hebben. Doch ziet op geheel andere gronden ben ik ditmaal genoodzaakt op het artikel terug te komen. Dr. VAN GEUNS toch zegt herhaaldelijk mijn meening, ja! mijn woorden terug te geven, en ik meen te mogen betwijfelen of hij dat juist doet. Daarover wensch ik, als gij het veroorlooft, onze lezers zelve te laten oordeelen, door mijn woorden met opgave van bladzijde en regel naast de zijne te plaatsen.

Dr. VAN GEUNS zegt blz. 165, regel 13:

Prof. SIEGENBEEK VAN HEUKELOM be-
toogt, dat de diagnoses zelfs aan de
sectie-tafel niet vast te stellen zijn.

blz. 168, regel 13:

Geen moeder moogt gij inlichten omtrent den aard der ziekte van haar kind, noch omtrent het mogelijk be-
loop der ziekte; gij maakt uwe dia-
gnose voor u zelve, geeft uw voor-
schriften, hult u verder in het ondoor-
grondelijk geheim van uwen ambts-
eet en dan handelt gij zooals Prof.
SIEGENBEEK VAN HEUKELOM wensch.

Ik schreef Jaargang 1891 van dit
Tijdschrift, Bd. II, blz. 355, regel 11:

Wie, zooals ik zelf, aan de sectie-
tafel, somtijds met samenwerking van
den clinicus nog moeite heeft een *causa*
mortis (middellijk en onmiddellijk)
vast te stellen, heeft wel het recht om
de *causae mortis*, in de *privaat-praktijk*
ingevuld, met eenig wantrouwen te be-
schouwen.

blz. 346, regel 20.

Dan zal hij zich vrij voelen wanneer
hij aan de moeder den aard der ziekte
van haar kindje mededeelt, als hij de
familie op dezen of genen grond over-
tuigt, dat er gewaakt moet worden bij
den patiënt en in talloze dergelijke
gevallen meer, te veelvuldig en te ge-
woon om ze op te noemen.

blz. 164, regel 13:

en het antwoord luidt: „ten eerste „voor de statistiek, ten tweede voor „de contrôle van hun adviseurs” (het laatste zal wel moeten luiden: òf tot middel van contrôle voor de adviseurs òf voor de contrôle van hun onderzoekende geneesheeren). Dit laatste argument wordt door Prof. SIEGENBEEK VAN HEUKELOM in het geheel niet vermeld.

En last not least.

blz. 167 bovenaan:

Prof. SIEGENBEEK VAN HEUKELOM argumenteert nu aldus: „De omvang „van het medisch geheim is niet met „woorden te omschrijven; ze is even- „min uit de bewoordingen van den „eed te halen als op andere wijze er „uit af te leiden. De meest onschul- „dige uiting kan door de bijomstan- „digheden tot een strafbare geheim- „schending worden. Hier evenmin als „elders kan iemand al de gevolgen „van zijn daad overzien. Elke uiting „door den medicus gedaan kan ge- „volgen hebben, die aan zijn bereke- „ning ontsnappen. Het zwijgen zij voor „hem regel, het spreken wel door- „dachte uitzondering, is dan de con- „cusie”.

blz. 355, regel 5:

Verder bestaat het nut der attesten over de causa mortis voor de levensverzekeringen in drie zaken: 1°. is de opgave noodig voor haar sterfte-statistiek; 2°. worden daardoor soms onwaarachtige opgaven bij de opneming gedaan aan het licht gebracht.

(Volgt dan verder op regel 18 de nadere uiteenzetting van dit tweede punt).

De hiernaast staande argumentatie is niet aldus door mij gegeven en is saamgesteld uit vier zinnen of stukken van zinnen, die uit hun verband zijn gerukt. Er staat

blz. 344, regel 32:

Neen, de omvang van het medisch geheim is niet met woorden te omschrijven, ze is evenmin uit de bewoordingen van den eed te halen als op andere wijze er uit af te leiden.

blz. 344, laatste regel:

De oneindige variatie en samengesteldheid der maatschappelijke verhoudingen doen vaak de meest onschuldige uiting door de bijomstandigheden tot een strafbare geheim-schending worden.

blz. 345, regel 5:

Hier evenmin als elders kan iemand al de gevolgen van zijn daad overzien. Het feit, dat de medicus zoo min als ieder ander alwetend is, terwijl aan zijn woorden dikwerf meer gewicht gehecht wordt, dan aan die van anderen, maakt voor hem (nog afgezien van zijn eed) het zwijgen in dubio tot een strenge plicht.

blz. 346, regel 12:

Ik geloof, dat als de medicus zich

doordringt van het gevoel, dat elke uiting, door hem gedaan, gevolgen kan hebben, die gedeeltelijk door hem vooraf beredeneerd en gewogen kunnen worden, gedeeltelijk aan zijn berekening ontsnappen, dit hem tot de meening zal brengen, dat het beter is het *secret absolu* te handhaven voor zoover dit eenigszins mogelijk is, en slechts dan te spreken, ook in schijnbaar onschuldige gevallen, wanneer van dat spreken overwegend voordeel in geneeskundigen zin voor de genezing van zijn patiënt te verwachten is, en ook dan nog wel met de meeste reserve.

blz. 346, regel 25:

Het zwijgen zij hem regel, het spreken weldoordachte uitzondering.

Tegen het aldus uit elkander rukken van mijn zinnen en het weglaten van essentiële stukken; tegen het plaatsnemen van mijn woorden in een verband, waarin zij niet te vinden zijn, terwijl de aanhalingsteekens schijnen aan te duiden, dat het een citaat uit mijn artikel is, meen ik in alle bescheidenheid te mogen opkomen. En nog veel meer tegen het onjuist voorstellen in het eerste, en het juist omgekeerd teruggeven van mijn meening in het tweede, thans door mij gecommenteerde stuk.

Wat de redenen zijn, die Dr. VAN GEUNS er toe brachten aldus te handelen, kan ik niet doorgronden. Zeker is het, dat, ten minste voor mij, de waarde van zijn artikel daardoor geheel te loor gaat, en het doet mij oprecht leed op deze wijze tegen hem te moeten opkomen. Zoo gaarne had ik van den kant der praktische geneesheeren eens argumenten willen hooren tegen mijn conclusiën, en ik zou ze stellig niet licht geteld hebben, als ze kwamen van hen, die al de moeilijkheden ondervinden van deze netelige quaestie.

Doch zoo ik ook al in dat geval misschien met argumenten gerepliceerd zou hebben, thans is mij dat onmogelijk. Ik kan wel aannemen, dat het stuk van Dr. VAN GEUNS, viva voce medegedeeld, een zekeren indruk gemaakt heeft, doch dan is het ten onrechte gedeeltelijk geweest ten mijnen koste. Misschien vindt Dr. VAN GEUNS een volgende keer, als hij den presidialen hamer weder hanteert, nog eens gelegenheid, zijn collega's viva voce beter met mijn meeningen bekend te maken.

Leiden, Februari 1892.

Dr. SIEGENBEEK VAN HEUKELOM.